

HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

Saksbehandler: Rune Hegge
Telefon: 73 55 90 11

Vår dato: 01.02.2008

Vår ref: 2008/22

Deres dato: 05.12.2007

Deres ref: 200706054-/BG

KD

07 FEB. 2008

200706054-165

Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høring - forslag til endringer i opplæringsloven

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) har vurdert forslaget til endring i lov av 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Opplæringsloven). Etter drøftinger i fagmiljøet vil HiST gi følgende høringsuttalelse.

Fritak frå aktivitetar m.m. i opplæringa (opplæringslova § 2-3a)

HiST støtter forslaget om at formuleringen *og om innhaldet i opplæringa* føyes til i fjerde leddet i § 2-3a. Det er viktig å sikre at informasjonen om faget blir godt ivaretatt. Kjennskap til fagets innhold og hvilke arbeidsmetoder som brukes er grunnlaget for å ta stilling til hvilke aktiviteter det er ønsket fritak fra. Det er betryggende at skoleeiers ansvar for at foreldrene får den nødvendige informasjon her blir fastslått i lovs form.

Forskning og praksiserfaring gir belegg for at når kontakten mellom hjem og skole er god, hindres misforståelser og foreldrene kan bli trygge på at undervisningen blir inkluderende for alle. Fra våre praksisskoler vet vi at det nære og gode samarbeidet mellom foreldre og lærere har ført til minimalt fritak fra faget KRL.

Faget kristendoms- religions- og livssynskunnskap

Navnet på faget

HiST støtter ikke navneforslaget *Religion, livssyn og etikk (RLE)*.

I høringsnotatet argumenteres det med at dette navnet vil dekke hele innholdet av faget. Etter vårt syn stemmer det ikke at hele innholdet av faget da vil bli synliggjort. Filosofi er en viktig del som med navnet RLE ikke blir nevnt.

Vi foreslår heller at fagets navn blir **Religion og etikk**. Begrunnelsen for dette forslaget er:

- Det er viktig å ha det samme navnet gjennom hele skoleløpet, fra grunnskolen til videregående. Vi mener også at ordet religion her innbefatter både livssyn og religioner, også kristendom. Riktignok er heller ikke filosofi synlig i dette navnet, men fordelene med å ha det samme navnet gjennom hele skoleløpet oppveier denne mangelen.
- Forkortelsen RE korresponderer med betegnelsen på religionsfaget i England, og RE er den betegnelsen som internasjonalt blir brukt om religionsundervisning i skolen.

Lovteksten

HiST støtter i hovedsak forslaget til lovtekst, § 2-4, men foreslår **en omformulering** i det siste punktet. Våre forslag i kursiv:

Den som skal undervise i *Religion og etikk*, skal presentere ulike verdsreligionar og livssyn ut frå deira eigenart. *Undervisninga skal skje* på ein objektiv, kritisk og *inkluderende* måte. Dei same pedagogiske prinsippa skal leggjast til grunn for undervisninga i dei ulike emna.

Begrunnelsen for dette forslaget om en ekstra setning er å gjøre religionenes og livssynenes egenart tydelig.

HiST mener at "objektiv" er problematisk faglig sett, men kan akseptere å bruke det i denne sammenheng. Når det gjelder undervisning, blir objektiv til vanlig forstått som "sakssvarende". I gjeldende fagplan, Formål for faget, står det også at "... alle religioner og livssyn skal behandles på en faglig og sakssvarende måte ...". Her kunne vi gjerne ha føyd til "og reflektert".

Inkluderende er et ord som setter den enkelte elev i sentrum. HiST mener at dette ordet uttrykker respekt for individets egenart og underbygger betydningen av dialogen i faget. Det er viktig å være inkludert i fellesskapet uansett tro og livssyn. Vi mener at ordet inkluderende her gir uttrykk for intensjonene i dommen i EMD. Lovteksten vil dermed ivareta et sentralt element i menneskerettighetene.

Innholdsbestemmelsen

HiST støtter forslaget om at innholdsbestemmelsen for faget ikke står i lovteksten. I planverket må det, som det står i høringsbrevet på side 6, gå fram at det skal være *"meir stoff om kristendommen enn om andre religionar om livssyn, utan at det er kvalitative skilnader"*, slik også dommen åpner for. Jfr. også Generell del av læreplanverket.

Generell kommentar

Høringsnotatet er etter vår mening noe uklart når det gjelder punkt 4.4. I første avsnitt brukes *føresegn* og *lovtekst* om hverandre slik at det blir ganske vanskelig å forstå hva som menes.

Når det på side 5 står at RLE vil *syne heile innhaldet i faget og gi lik vekt til dei ulike delane*, kan vi ikke si oss helt enige i dette. De ulike delene av faget blir ikke presentert i Departementets navneforslag. I så fall måtte også filosofi være med. Se ovenfor. Da ville navnet bli Religion, livssyn, etikk og filosofi (RLEF). Vi regner med at filosofi fremdeles skal være en del av faget, selv om det ikke står noe om det i høringsnotatet. Det forholdet at det skal være mer stoff om kristendommen enn om andre religioner og livssyn vises heller ikke i navnet RLE.

HiST mener også at det er noe problematisk at navnet på faget endres før innholdet endres. Først når innholdet er bestemt, er det mulig å få et navn som svarer til kompetansemålene i faget.

På side 6 hevder Departementet at det nye navnet vil *vise likeverdet mellom ulike religionar og livssyn*. HiST er enig i at likeverdet mellom ulike religioner og livssyn er grunnleggende viktig. Om ikke dette blir så tydelig i navnet, må det poengteres i fagplanen, i "Formål med faget".

Vår dato: 01.02.2008 Vår ref: 2008/22

Likeledes vil det være naturlig at likeverdet mellom de ulike religioner og livssyn blir viet oppmerksomhet i Lærerveiledningen for faget. Vi håper at det planlegges en ny bok, tilsvarende "KRL-boka 2005", med både læreplan, lærerveiledning, aktuelle dokumenter og informasjon om faget på flere språk.

Tilslutt vil HiST uttrykke at fagmiljøene er glade for tilslutt å få et religionsfag som er i samsvar med menneskerettighetene og at norsk skole nå kan håpe på å få ro omkring dette viktige faget.

Med hilsen

Trond Michael Andersen
rektor

Rune Høge
førstekonsulent